

σώμα_ύφασμα_δρόμος
μεταφορά της παραγωγής του ρούχου σε μια διαδρομή της πόλης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»

Αριθ. Εισ.: 5458/1

Ημερ. Εισ.: 05-07-2007

Δωρεά: Συγγραφέα

Ταξιθετικός Κωδικός: ΠΤ – ΑΜ

2006

ΓΚΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

004000085276

σώμα_ύφασμα_δρόμος

πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
τμήμα αρχιτεκτόνων μηχανικών

διπλωματική εργασία

Γκόρτσιου Χριστίνα
Κότσαρη Γεωργία

επιβλέπων: Ζήσης Κοτιώνης

έρευνα

Αναζητώντας το θέμα που θα μας απασχολούσε στη διπλωματική μας εργασία, οι σκέψεις μας άρχισαν να περιστρέφονται γύρω από τη σχέση του ρούχου και του σώματος. Η σχέση αυτή, οι διαφορετικές εκδοχές της και τα εκάστοτε αποτελέσματά της αποτέλεσαν τα θεμέλια της έρευνάς μας. Στο ξετύλιγμά της βρεθήκαμε να ακολουθούμε μια αμφίδρομη πορεία από το δισδιάστατο ύφασμα στο τρισδιάστατο σώμα. Το ύφασμα εμφανίζεται ως μια δεύτερη επιδερμίδα του ανθρώπινου σώματος για να εκπληρώσει την ανάγκη του για προστασία και κάλυψη. Τη στιγμή εκείνη το ύφασμα δανείζεται την μορφή του σώματος και βαπτίζεται 'ρούχο'. Στην ιστορική του εξέλιξη παύει να είναι απλά μια ανάγκη καθώς μετατρέπεται σε στοιχείο έκφρασης και αρθρώνει ταυτότητες ανθρώπων και εποχών. Η κάθε εποχή στιγματίζεται από μια συγκεκριμένη τάση που καθοδηγείται από ανθρώπους που φαντάζονται, σχεδιάζουν και παράγουν το ρούχο. Οι συνθήκες ζωής, οι καθημερινές εικόνες και οι προσωπικές τους αναζητήσεις αποτελούν τα στοιχεία επιρροής τους.

Lutz

“ Ποτέ δεν με ενδιέφερε η μόδα ως αντικείμενο, αλλά ως κάτι που καθορίζει μια ταυτότητα “

Donna Karan

“ Όταν δημιουργείς κάτι πρέπει να έχεις κάποιες ευαισθησίες σχετικά με το τι θέλουν οι άνθρωποι και με τους καιρούς στους οποίους ζούνε. Όσο καινοτόμο και να είναι, αυτό που δημιουργείς πρέπει να είναι σχετικό και να αντανακλά το εδώ και το τώρα”

Veronique Leroy

“ Τα σχέδια μου έχουν περισσότερο να κάνουν με το κόψιμο, το σχήμα και την στάση παρά με τον διάκοσμο”

Alberta Ferretti

“ Μια σιλουέτα , ένα σώμα σε κίνηση, μια ιστορία που πρέπει να ειπωθεί”

Πώς ντύνω ένα τρισδιάστατο αντικείμενο?

Το ερώτημα αυτό δεν αποτελεί μόνο μια πρόκληση στυλιστική αλλά και αρχιτεκτονική. Η μόδα και η αρχιτεκτονική φαίνεται να έχουν εισχωρήσει η μια στο πεδίο της άλλης καθώς 'η ανάγκη για δημιουργία χώρου και ταυτόχρονα η κάλυψη του σώματος είναι πια κοινός στόχος.' Το ρούχο στην αρχιτεκτονική αποκτά διαφορετικές διαστάσεις. Γίνεται κέλυφος, χώρος, κατοικία του ανθρώπινου σώματος.

“Το σπίτι είναι ένα ρούχο. Το ρούχο είναι ένα φορητό σπίτι. Μεταφέρεται στους ώμους, όπως η χελώνα μεταφέρει το καβούκι της.”, Sartre

Στο μοντέρνο κίνημα οι λευκοί τοίχοι παραλληλίζονται με το λευκό πουκάμισο. Συγκεκριμένα ο Le Corbusier στη μελέτη του για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Μεσογείου υποστηρίζει : “ Το λευκό πουκάμισο είναι το επιπρόσθετο στρώμα που μας χωρίζει από το σώμα, με τον ίδιο τρόπο που η λευκή μπογιά μπαίνει ανάμεσα στην επιφάνεια και τον παρατηρητή.” Παρολαυτα είναι ενδιαφέρον το ότι οι αρχιτέκτονες του μοντερνισμού ενώ προσπαθούν να αποποιηθούν της σχέσης αρχιτεκτονικής και μόδας υποστηρίζουν “ότι ο μοντέρνος άνθρωπος δεν είναι χωρίς ρούχα.” Το ίδιο το όνομά τους τους προδίδει, καθώς η λέξη μοντέρνο προέρχεται από το mode- moderne: μόδα- μοντέρνο.

σώμα_ ύλη_ κενό

Οι πρώτοι μας πειραματισμοί επικεντρώθηκαν στη διερεύνηση της σχέσης σώμα_ ύλη_ κενό. Επηρεασμένοι από το κοντινό περιβάλλον μας εμπλακήκαμε σε ένα παιχνίδι παραλληλισμών, αλλαγής κλίμακας, ανταλλαγής λειτουργιών και ιδιοτήτων.

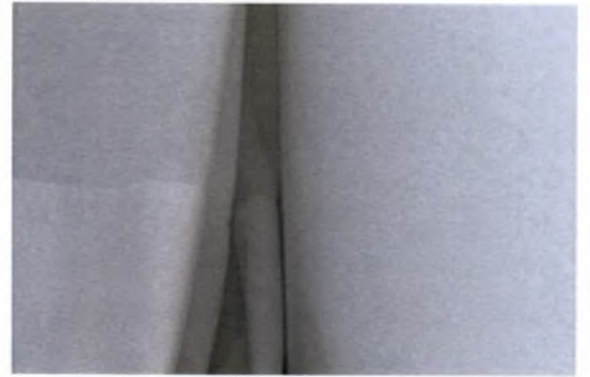
Ο άνθρωπος που αναπνέει ξεπερνά ανεπαίσθητα τα χωρικά του όρια θυμίζοντας ένα ύφασμα που πάλλεται από τον αέρα.

Μια συνηθισμένη εικόνα, ένας άνθρωπος που ακουμπάει σε ένα τραπέζι. Σε μια δεύτερη οπτική το τραπέζι αλλάζει διαστάσεις, μεγαλώνει και μπορεί να καλύψει- στεγάσει χώρους.

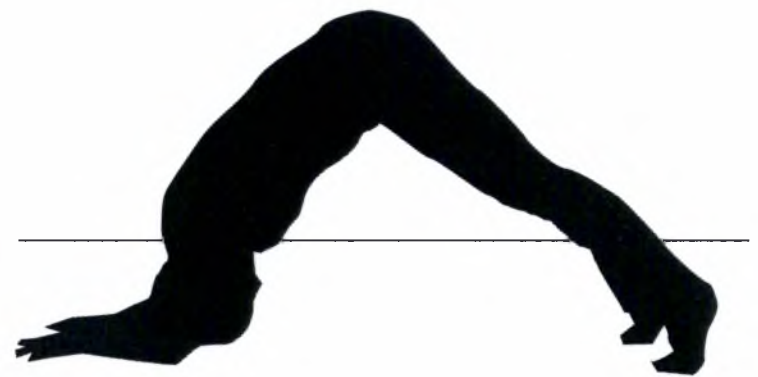
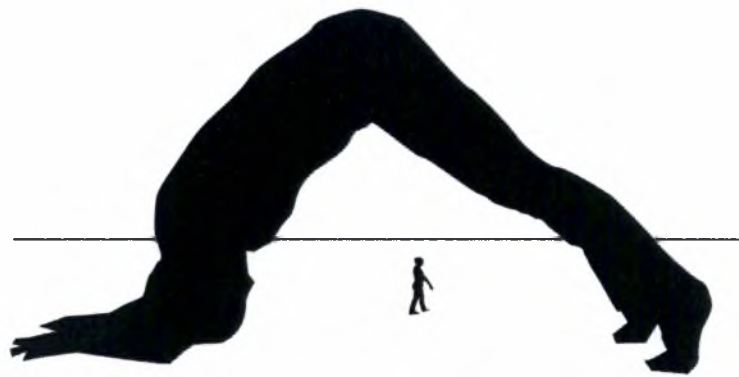
Η ύλη αντικαθίσταται από το σώμα. Το σώμα μέσω μιας διαδοχικής κίνησης καταλήγει σε μια θέση και ειδωμένο υπό μεγαλύτερες διαστάσεις μπορεί πια περιέχει ένα δεύτερο σώμα.

Το σώμα εκτελώντας μια επιλεγμένη διαδοχική κίνηση περιέχει χώρο. Με τον ίδιο τρόπο μπορεί να περιέχει και ορισμένα αντικείμενα. Οι πραγματικές διαστάσεις των αντικειμένων κάνουν αντιληπτό τον χώρο αυτό.

Το σώμα σε μια συγκεκριμένη στάση μοιάζει να δανείζεται τη λειτουργία ενός αντικειμένου.

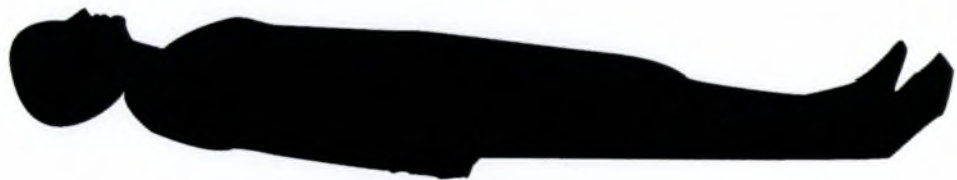
περιέχω_ περιέχομαι

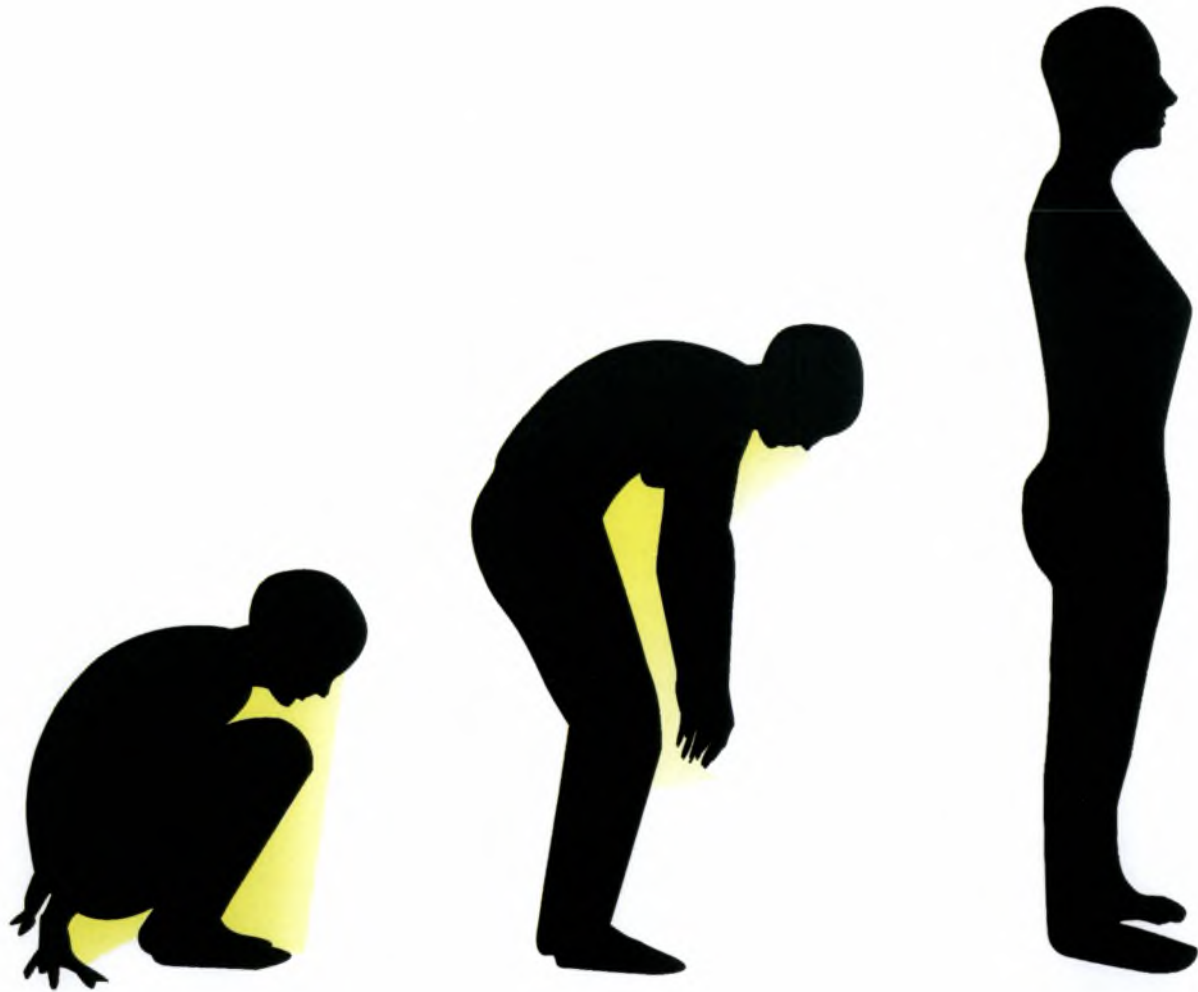
σώμα

Στις προηγούμενες εφαρμογές διαπιστώσαμε ότι ουσιαστικά είχαμε επικεντρωθεί στο πως ένα σώμα-ένα αντικείμενο στο χώρο περιέχει και περιέχεται. Εστίασαμε σε αυτό το ζεύγος ρημάτων και το μελετήσαμε μέσω του σώματος και του υφάσματος.

Επιλέξαμε μια κίνηση του σώματος και την αποδώσαμε σταδιακά επισημαίνοντας κάθε φορά τον χώρο που αυτό περιέχει και παράλληλα τον χώρο που το περιέχει.

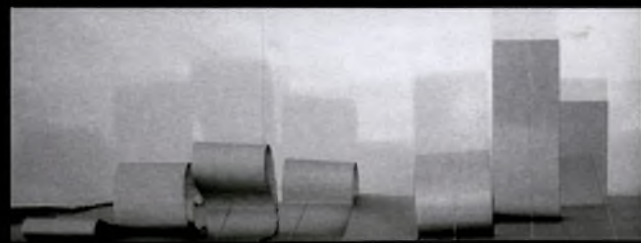
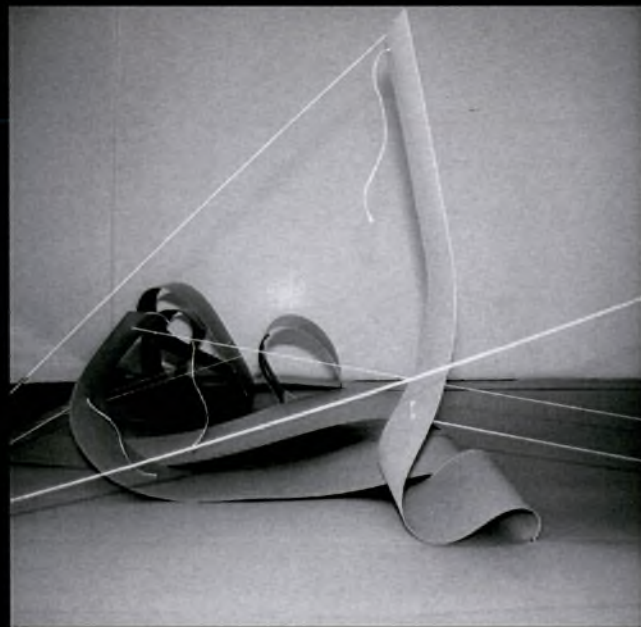
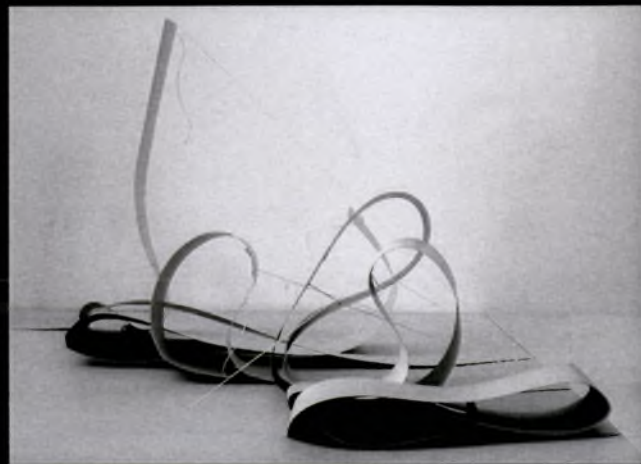

περιέχω_ περιέχομαι

ύφασμα

Την ίδια λογική ακολουθήσαμε και στο ύφασμα το οποίο καθώς αναδιπλώνεται για να εκτελέσει την κίνηση περιέχει και περιέχεται.

τυλίγω το σώμα Ι

Συνεχίζοντας, το σώμα και το ύφασμα συναντώνται. Το ύφασμα έρχεται να καλύψει το σώμα με πολλαπλούς τρόπους και αποκτά κάθε φορά διαφορετική μορφή

Σε όλες τις εφαρμογές χρησιμοποιήσαμε το ίδιο κομμάτι υφάσματος, διαστάσεων 2μ. x 1μ. Τυλίξαμε το σώμα ξεκινώντας με τις πιο απλές μεθόδους τις εξελίξαμε σαδιακά.

τυλίγω το σώμα II

Το επόμενο βήμα ήταν να πειραματιστούμε με τις ιδιότητες του υφάσματος ακολουθώντας την ίδια λογική. Αυτή τη φορά επιλέξαμε ένα πιο μαλακό ύφασμα, μικρότερων διαστάσεων (1.50μ. x 0.70μ.) το οποίο μας έδωσε περισσότερες δυνατότητες όσον αφορά τον χειρισμό του.

Μέσα από αυτή την διαδικασία ξεχωρίσαμε κάποια ενεργητικά ρήματα που επαναλαμβάνονταν στην προσπάθειά μας να φτάσουμε σε ένα επιθυμητό αποτέλεσμα.

διπλώνω

τσακίζω

περιστρέφω

δένω

τσαλακώνω

τυλίγω

τυλίγω

δένω

τρεις ιστορίες ένδυσης

Τα ρήματα αυτά μας οδήγησαν σε μια απόπειρα ερμηνείας τους μέσω προσωπικών εμπειριών και βιωμάτων και ενός επακόλουθου διαλόγου.

διπλώνω

μαζεύω το σώμα μου_νιώθω πιο ασφαλής ή λιγότερο ευάλωτος_μείωση έκθεσης-επιφάνειας_αποτροπή φόβου_τάξη-οργάνωση

τσακίζω

σκληρή κίνηση-απόλυτη με μια αίσθηση μονιμότητας_αλλαγή πορείας-κατεύθυνσης_δύναμη

περιστρέφω

μπλέκομαι_διαδοχικότητα_πορεία κίνησης_βρίσκεις τα όριά σου, τον άξονά σου, τον αντιλαμβάνεσαι, τον αποκτάς

δένω

στηρίζω_τυλίγω με σχοινί_υποχρεώνω_δεσμεύω_μεστώνω_ωριμάζω

τσαλακώνω

επαναφέρεται στην αρχική κατάσταση αλλά αφήνει ίχνη

τυλίγω

προστατεύομαι_κρύβει έκπληξη-αποκάλυψη_περιβάλλω με κάλυμμα_αποκτάω μορφή_μπλέκω σε πλεκτάνη

Χρησιμοποιώντας αυτά τα ρήματα με διαφορετική σειρά κάθε φορά, δημιουργήσαμε τρεις δικές μας ιστορίες και αφήσαμε το σώμα να τις διηγηθεί.

1η ιστορία

τυλίγω

μπαίνω σε έναν μικρό και σκοτεινό χώρο και τον νιώθω να με περιβάλλει

διπλώνω

δεν με βλέπει κανείς και νιώθω ότι υπάρχω μόνο για μένα.

περιστρέφω

έρχομαι σε επαφή με τον εαυτό μου, με τον άξονα που με συγκροτεί και με ανακαλύπτω ξανά.

τσακίζω

αναθεωρώ και ανασυγκροτούμαι

δένω

αποφασίζω και υιοθετώ

τσαλακώνω

φαίνεται πως έχω αλλάξει

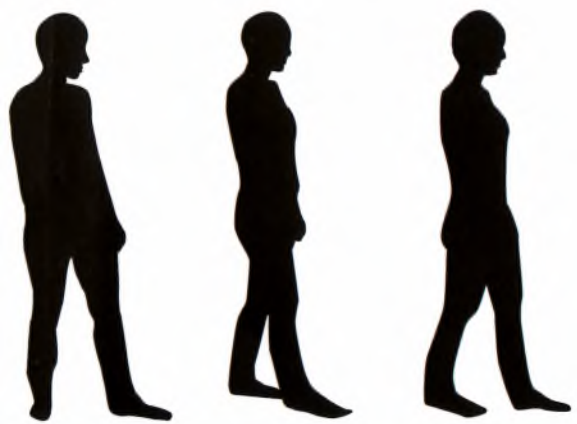
τυλίγω

διπλώνω

περιστρέφω

τσακίζω

δένω

2η ιστορία

τσακίζω

κάτι με ωθεί να κάνω μια απότομη κίνηση

περιστρέφω

έτσι αναζητώ να προστατευτώ βρίσκοντας μια σίγουρη θέση

διπλώνω

την ανακαλύπτω και μαζεύω γύρω από αυτήν

δένω

την διατηρώ

τυλίγω

τίποτα δεν μπορεί να με αγγίξει πια

τσαλακώνω

νιώθω ότι ο λόγος που με είχε ωθήσει να μπώ σε αυτή τη διαδικασία δεν υπάρχει πια. μπορώ να επανέλθω έστω και για λίγο.

τσακίζω

περιστρέφω

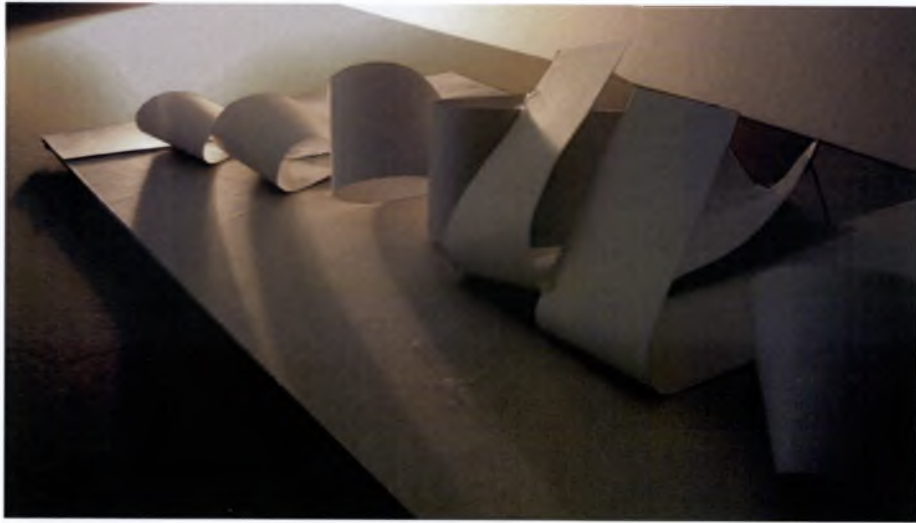

διπλώνω

δένω

τυλίγω

τσαλακώνω

3η ιστορία

τυλίγω

βρίσκομαι σε μια κατάσταση που δεν επιθυμώ

περιστρέφω

προσπαθώ να την αποφύγω όμως δεν τα καταφέρνω

τσακίζω

ασυναίσθητα την αφήνω να με παρασύρει και αλλάζω

δένω

αναζητώ τον εαυτό μου στην καινούρια μου εικόνα αλλά δεν τον βρίσκω. Δεσμεύομαι στο να τον ανακτήσω

τσαλακώνω

επανέρχομαι

διπλώνω

και ανασυγκροτούμαι

τυλίγω

περιστρέφω

τσακίζω

δένω

τσαλακώνω

διπλώνω

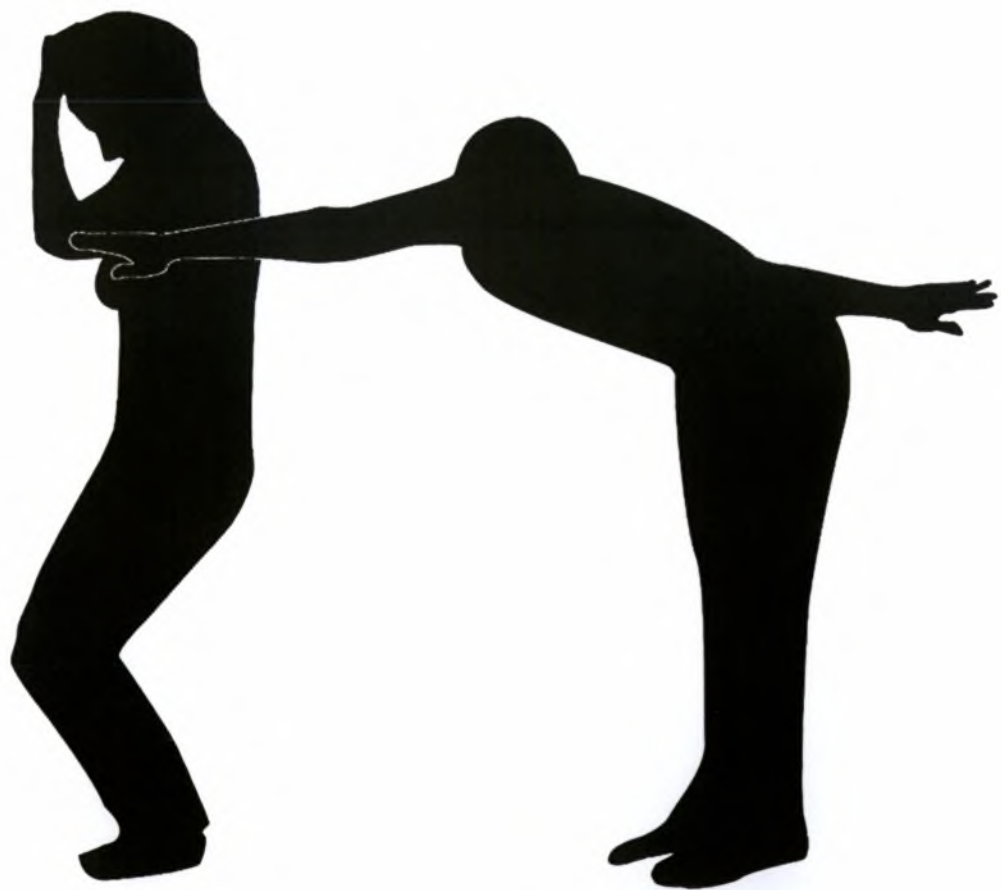

Συνδιασμός των ιστοριών ένδυσης

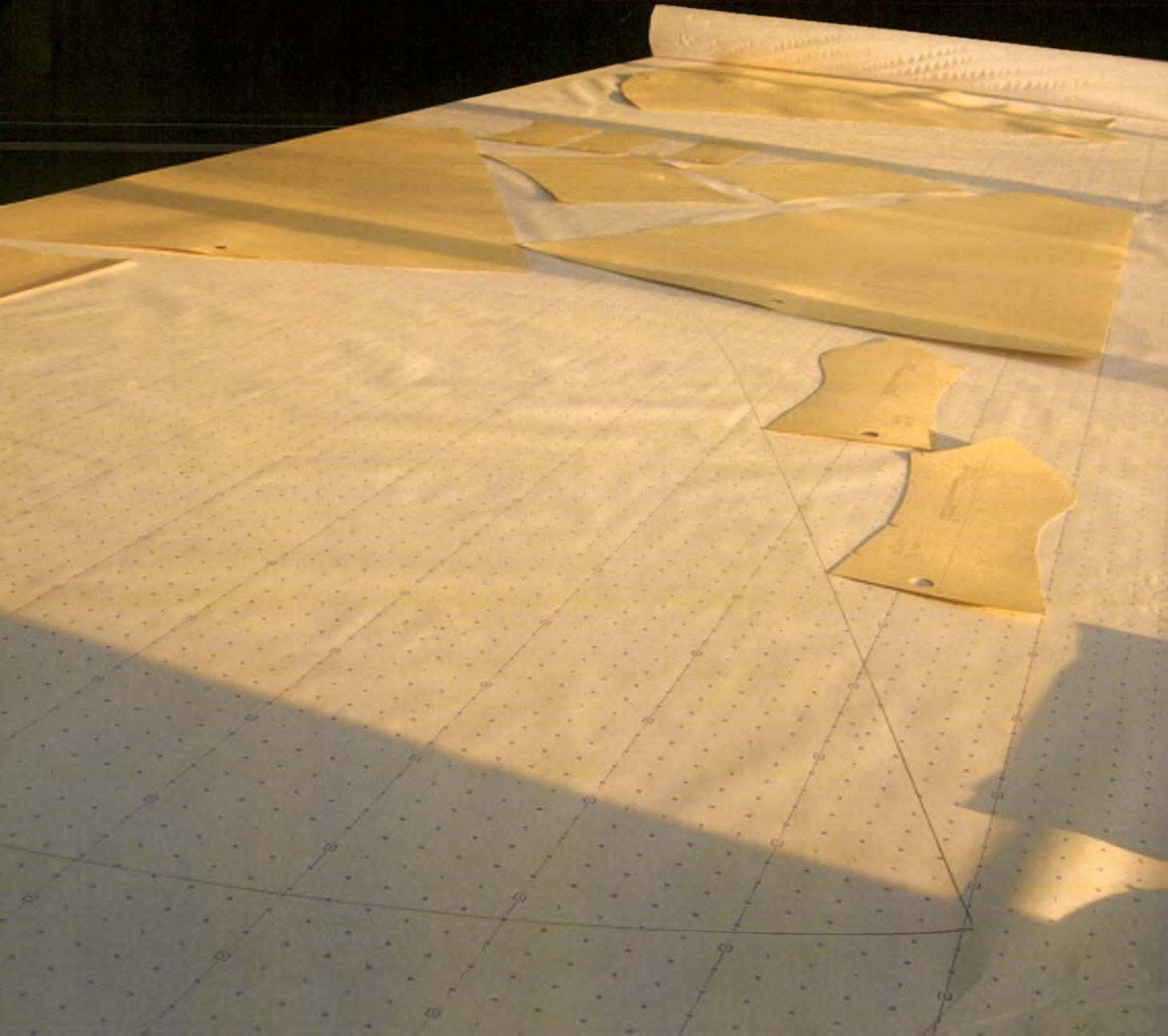
Αποδίδοντας τις τρεις ιστορίες σε μακέτα είδαμε για πρώτη φορά τη σχέση του ενός σώματος δίπλα στο άλλο. Αυτό μας γέννησε την επιθυμία να μελετήσουμε μια πιθανή σύνδεση των σωμάτων της κάθε ιστορίας με την άλλη. Τοποθετώντας το ένα σώμα πίσω από το άλλο εξετάσαμε, με την βοήθεια της κινούμενης εικόνας τον χώρο που δημιουργούσαν με την παράλληλη κίνησή τους.

βιοτεχνία

Στις προηγούμενες εφαρμογές μελετήσαμε με αυτοσχέδιους τρόπους το πώς ένα ύφασμα μπορεί να καλύψει ένα σώμα και να γίνει ρούχο. Αποφασίσαμε λοιπόν να επισκεφτούμε μια βιοτεχνία στην Αθηνά προκειμένου να μάθουμε την πραγματική ιστορία παραγωγής ενός ρούχου.

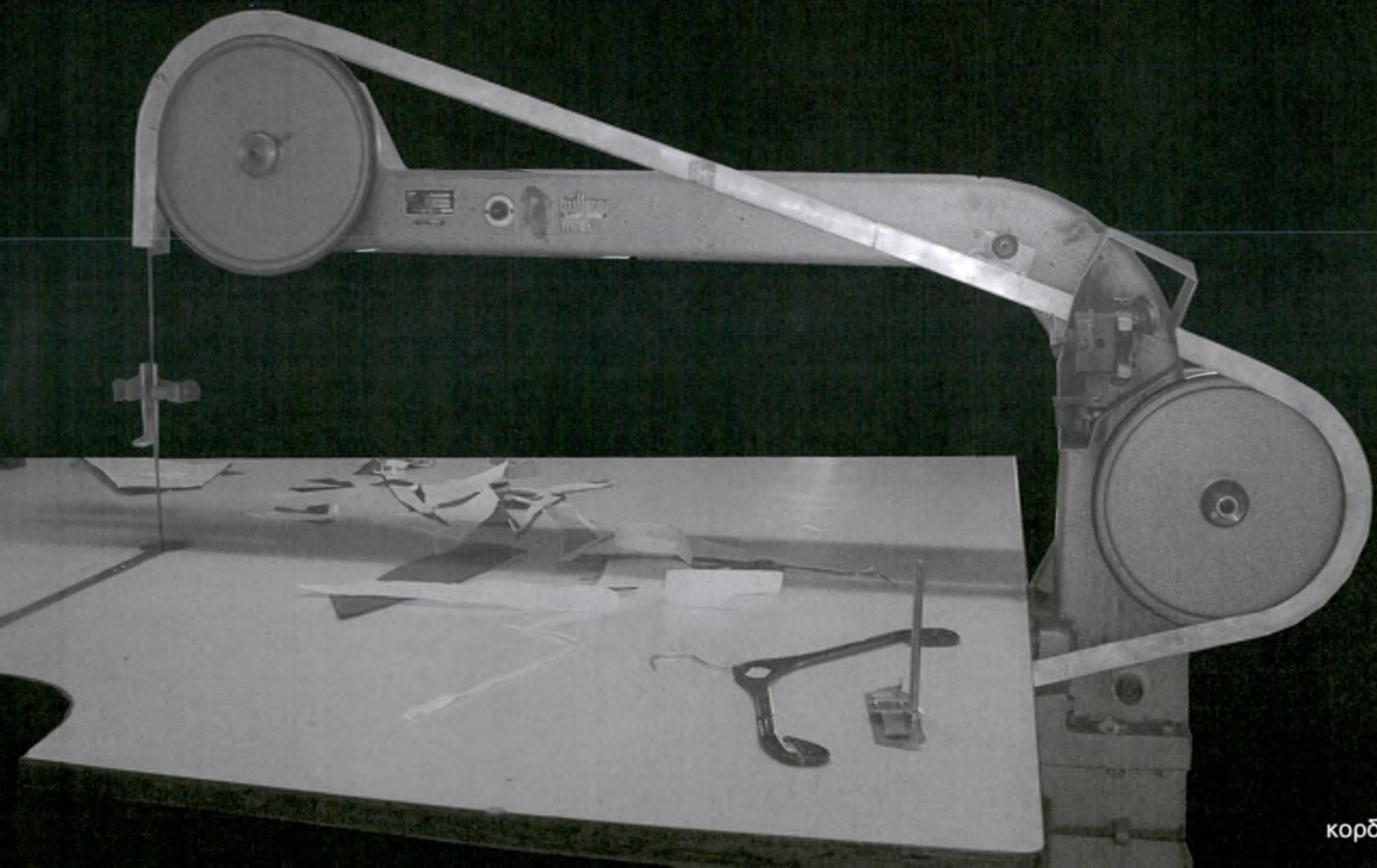

Η συγκεκριμένη βιοτεχνία συνεργάζεται με κάποιους σχεδιαστές, από τους οποίους παίρνει το ύφασμα, το πατρόν και ένα δείγμα του ρούχου που πρόκειται να παραχθεί.

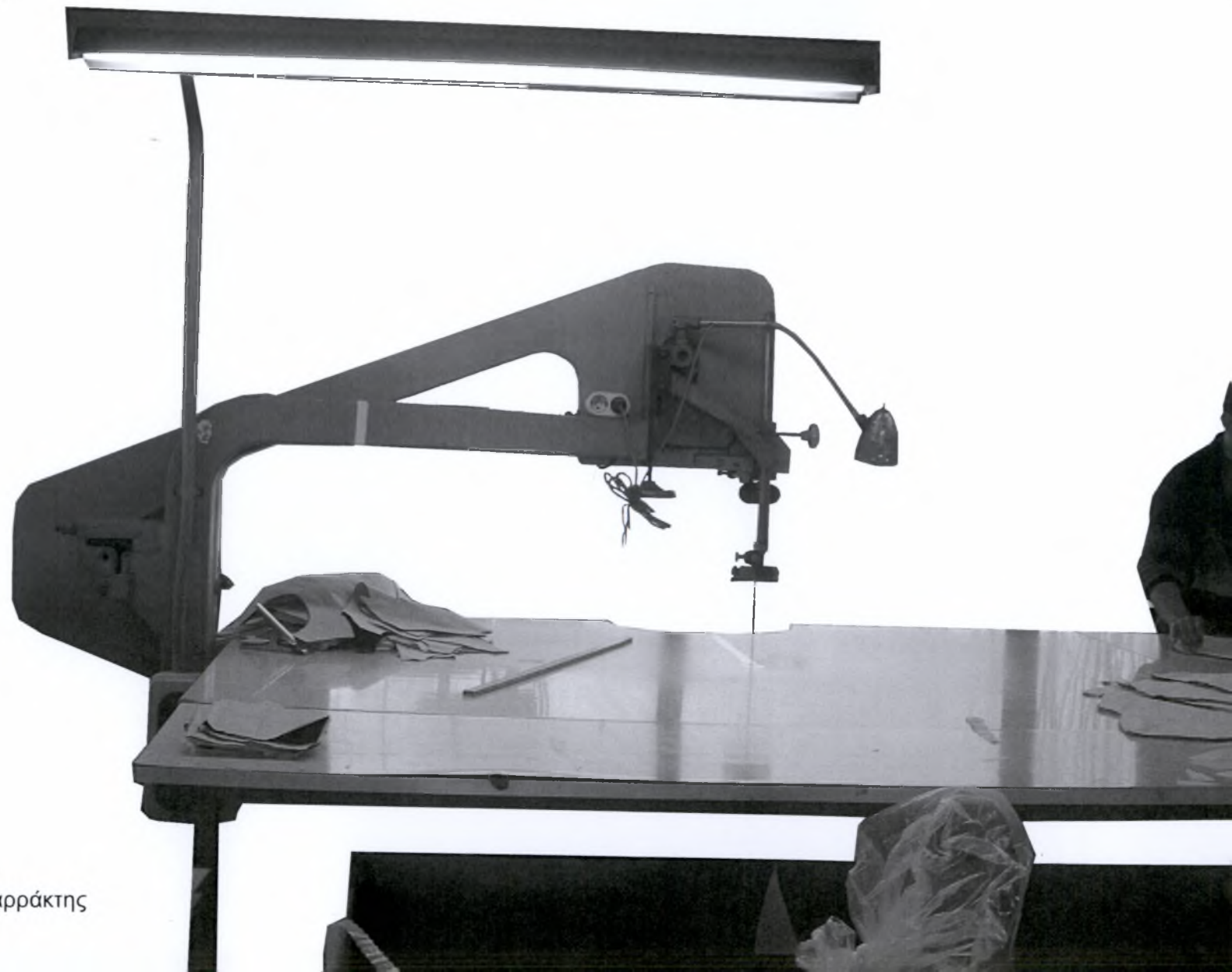
Στην συνέχεια η σχεδιάστρια της βιοτεχνίας αποτυπώνει το πατρόν σε ένα χαρτί που θα το χρησιμοποιήσει για να κόψει το ύφασμα.

Στη συνέχεια το στρωστικό μηχάνημα απλώνει το τόπι του υφάσματος για να τοποθετηθεί πάνω του το σχέδιο που θα καθοδηγήσει το κόψιμο.

Η κορδέλα και ο καταρράκτης κόβουν
το ύφασμα σε κομμάτια

καταρράκτης

σε κάποια κομμάτια υφάσματος είναι απαραίτητο να εφαρμοστεί ένα αυτοκόλλητο στήριξης, το οποίο κόβεται στις διαστάσεις του κομματιού. Και τα δύο πηγαίνουν στην τρέσσα για να κολληθούν μεταξύ τους.

τα τελικά κομμάτια αφού έχουν κοπεί και κολληθεί, τυλίγονται σε ρολά και τοποθετούνται σε συγκεκριμένα σημεία ανάλογα με τα μεγέθη τους

τα ρολά αυτά παραλαμβάνονται από τους ανθρώπους που χειρίζονται τους κοπτοράπτες, τις γαζωτικές και τα τιγκέλια για να ραφτούν τα κομμάτια και να συνθέσουν το ρούχο.

αφού το ράψιμο του ρούχου έχει ολοκληρωθεί
καθαρίζεται, σιδερώνεται, σακουλώνεται και είναι έτοιμο για να βγει στη πώληση

Από την ιστορία παραγωγής του ρούχου γεννήθηκε και πάλι μια σειρά ενεργητικών ρημάτων:

σχεδιάζω

απλώνω

κόβω

κολλάω

τυλίγω

ενώνω

στηρίζω

καθαρίζω

σιδερώνω

μετάφραση της παραγωγής του ρούχου

Ανακαλύπτοντας αυτή τη νέα σειρά ρημάτων στην παραγωγή του ρούχου, μπήκαμε σε μια διαδικασία σύγκρισης και παραλληλισμού με τα ρήματα που συνέθεταν τη δική μας πορεία δημιουργίας του ρούχου. Χρησιμοποιώντας τις ερμηνείες των δικών μας ρημάτων από τις τρεις ιστορίες μας, κατασκευάσαμε μια τέταρτη συνθετική ιστορία που στηρίχθηκε στην σειρά παραγωγής του ρούχου. Οι μεταφράσεις των ρημάτων έγιναν άλλοτε εννοιολογικά και άλλοτε μορφολογικά.

σχεδιάζω_ περιστρέφω

απλώνω_ τσαλακώνω

κόβω_ τυλίγω

κολλάω_ τσακίζω

ενώνω_ διπλώνω

στηρίζω_ δένω

καθαρίζω_ δένω

σιδερώνω_ διπλώνω

Ο τρόπος με τον οποίο εξελίσσονται οι μακέτες ακολουθούσε πάντα μια γραμμική πορεία. Αυτή η γραμμική πορεία μας θύμιζε μια διαδρομή. Μια διαδρομή από το ύφασμα στο σώμα και από το σώμα στο ύφασμα. Μια πορεία όπου το ένα παρέσερνε το άλλο να εξελιχθεί. Μια πορεία που βρήκε το χώρο να αναπτυχθεί σε ένα δρόμο της πόλης.

Επηρεασμένοι από την επίσκεψη μας στη βιοτεχνία θελήσαμε να δώσουμε μια λειτουργία στο δρόμο αυτόν. Μια λειτουργία που συνδέεται άμεσα με την παραγωγή του ρούχου και με οτιδήποτε επακολουθεί ή προϋπάρχει της παραγωγής. (σχεδιασμός, παραγωγή, πώληση, επίδειξη)

Ο δρόμος που επιλέξαμε είναι ένα κομμάτι της οδού Ερμού στην Αθήνα, από την εκκλησία των Αγ. Ασωμάτων έως και το τελείωμα της, στην οδό Πειραιώς. Το κομμάτι αυτό συνορεύει αφενός με το τελείωμα της αγοράς και αφετέρου με το Γκάζι, μια περιοχή με βιομηχανικό χαρακτήρα.

σχεδιάζω

συνδέω

κολλάω

κόβω

σχεδιάζω

απλώνω

περιστρέφω

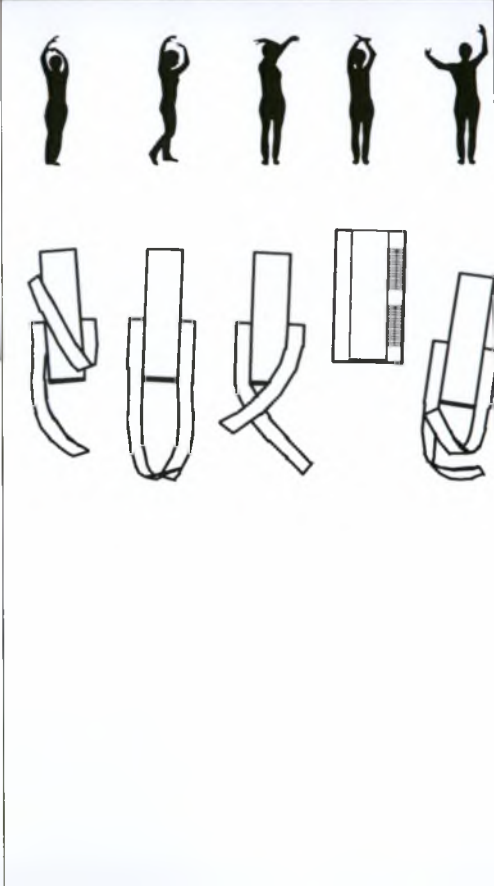
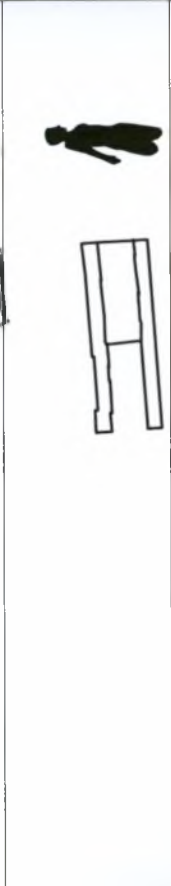
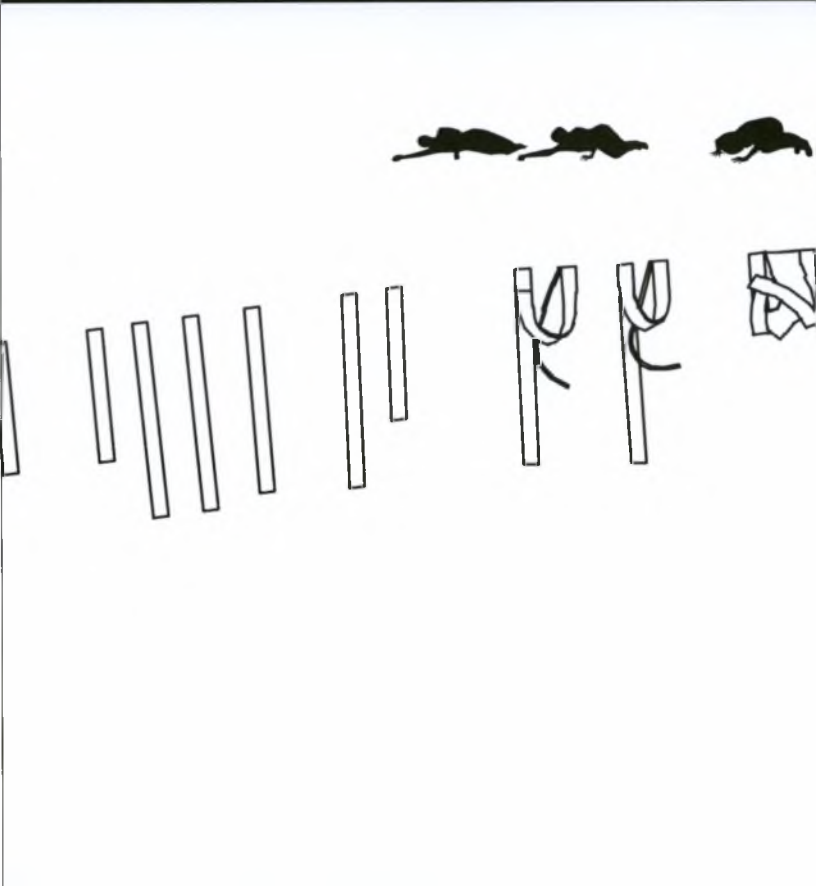
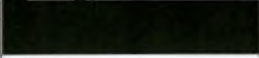
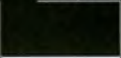
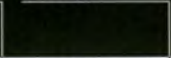
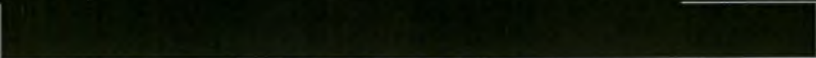
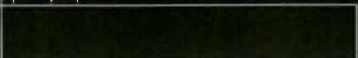
δένω

τσακίζω

τυλίγω

περιστρέφω

τσαλακώνω

σιδερώνω

καθαρίζω

συνδέω

ενώνω

κόβω

σχεδιάζω

διπλώνω

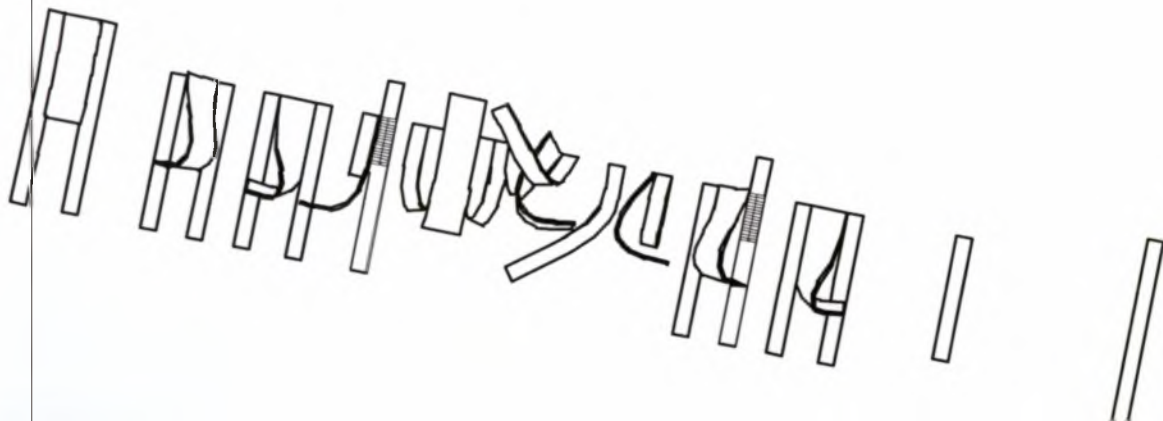
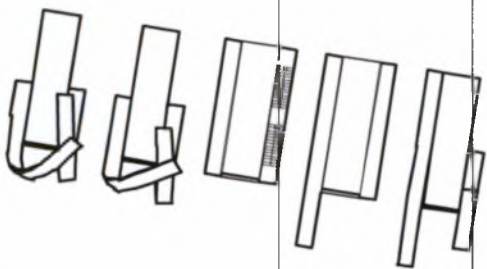
δένω

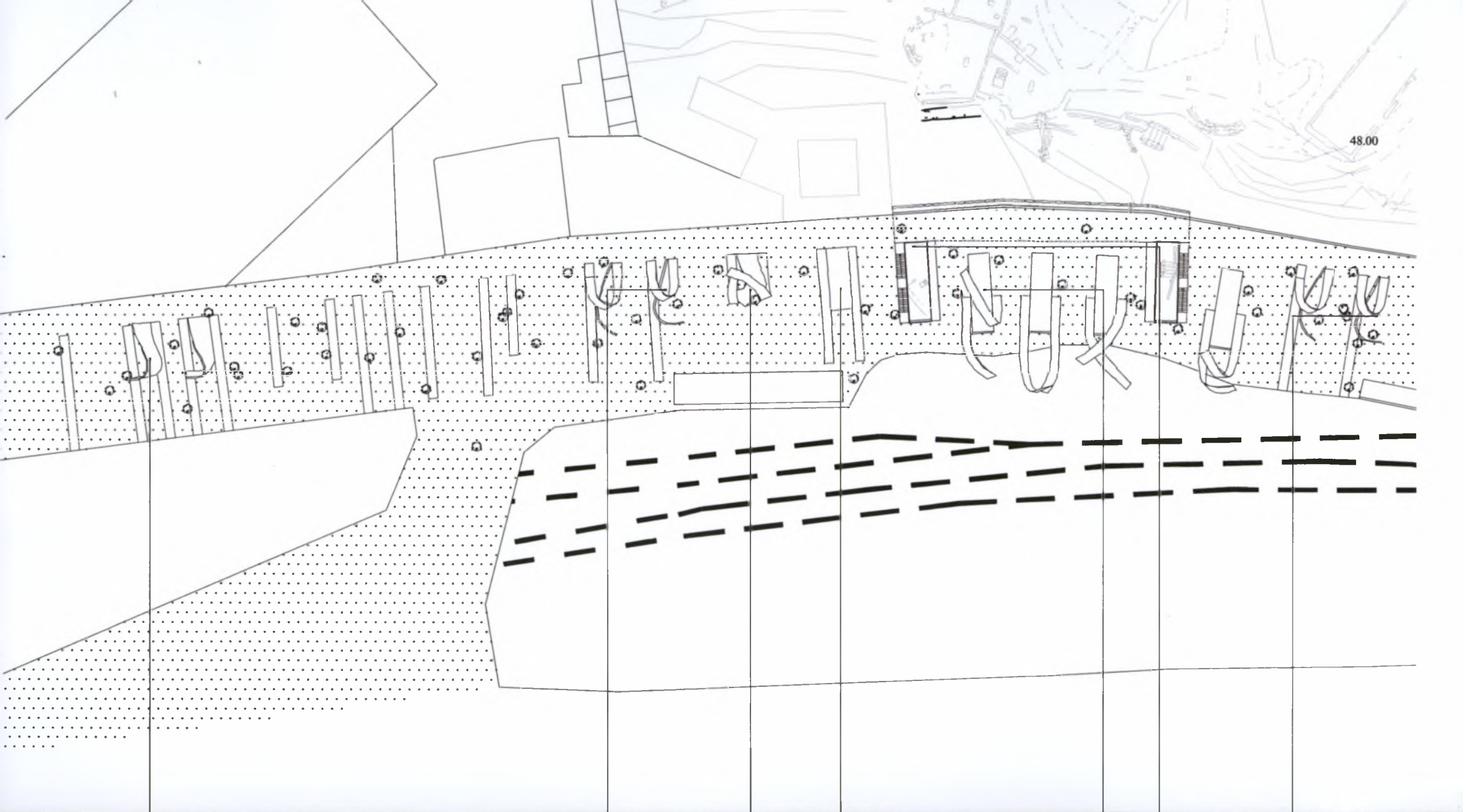
δένω

διπλώνω

τυλίγω

περιστρέφω

48.00

χάρτης περιήγησης της περιοχής

αναψυκτήρια

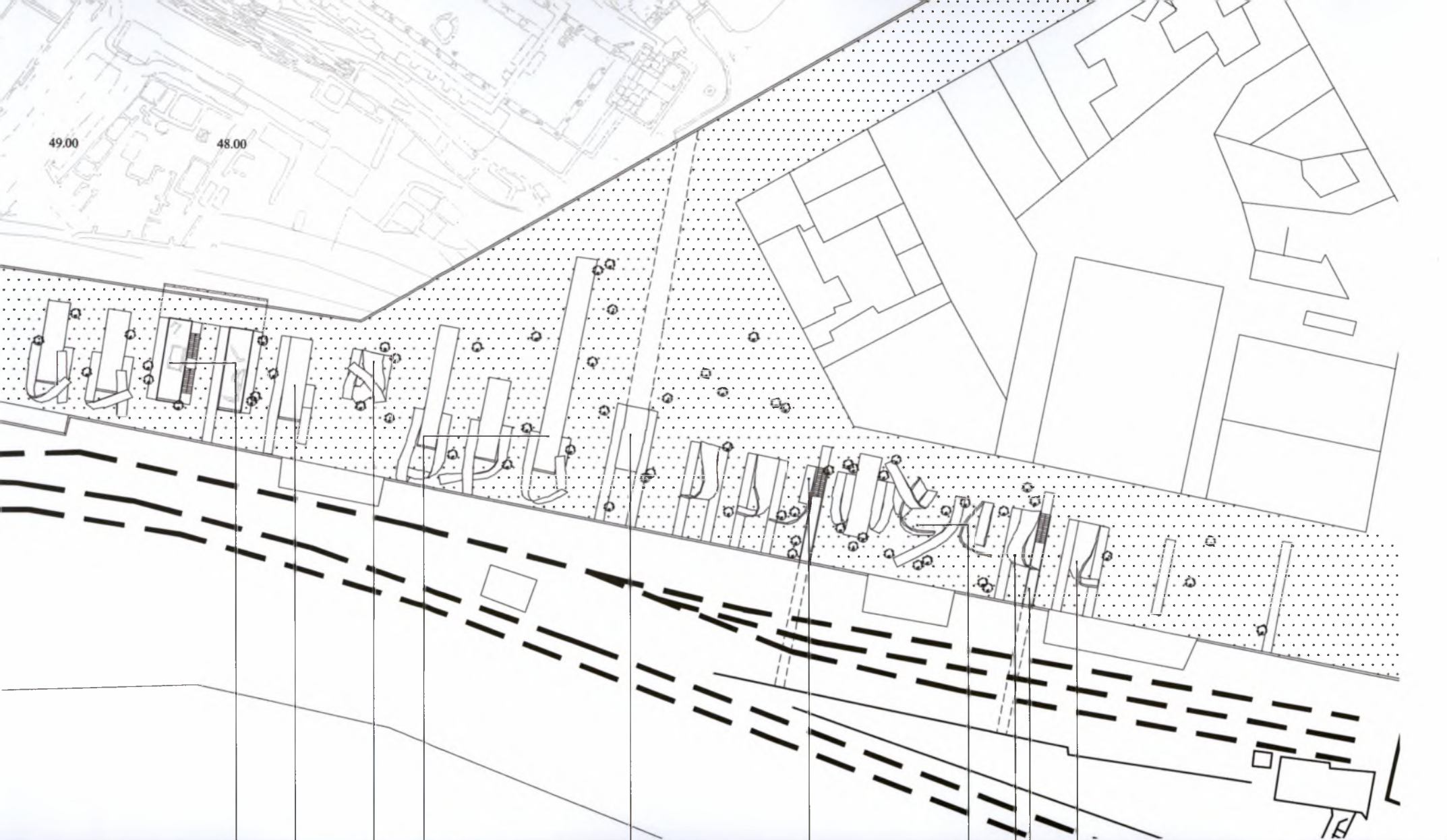
είσοδος στον Κεραμεικό

αναψυκτήρια

περίπτερο ενημέρωσης δράσεων

σύνδεση με τον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού

χώροι επίδειξης_ πασαρέλες

49.00

48.00

χώροι επίδειξης_πασαρέλες
περίπτερο ενημέρωσης δράσεων

χώρος επίδειξης_πασαρέλα

σύνδεση με τον αρχαιολογικό χώρο του Κεραμεικού

είσοδος στο Κεραμεικό

αναψυκτήριο

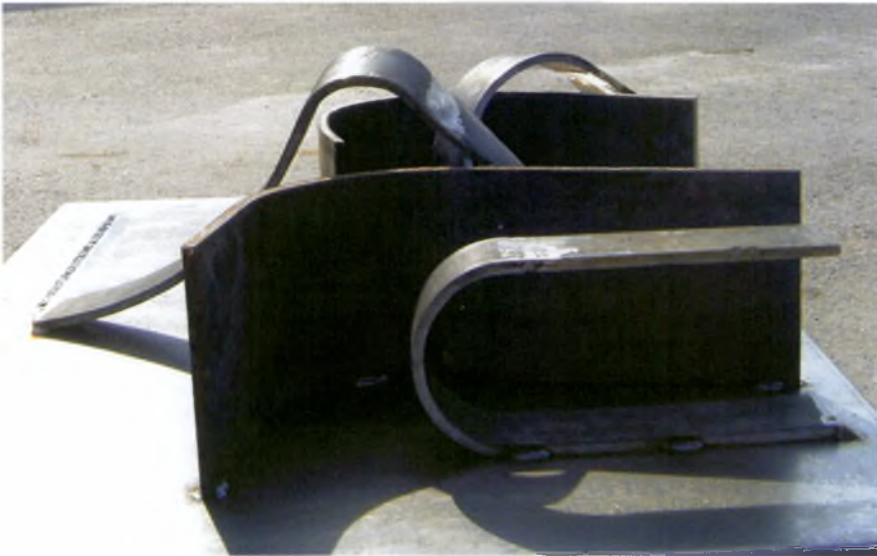
χάρτης περιήγησης της περιοχής
κατέβασμα στον σταθμό του Η.Σ.Α.Π.
βιτρίνα επίδειξης ενδυμάτων
χώροι επ-ένδυσης του σώματος

λεπτομέρειες μακετών
κλίμακα 1:20

περίπτερο ενημέρωσης δράσεων

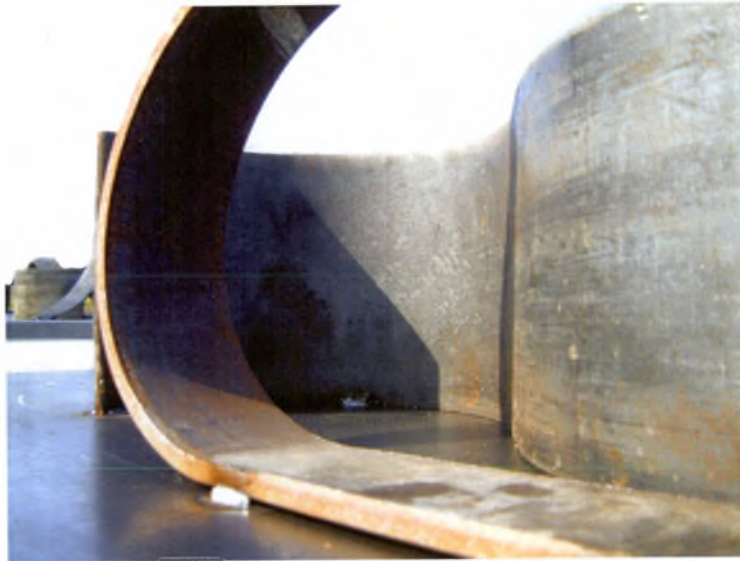

χώροι επένδυσης του σώματος_καταστήματα

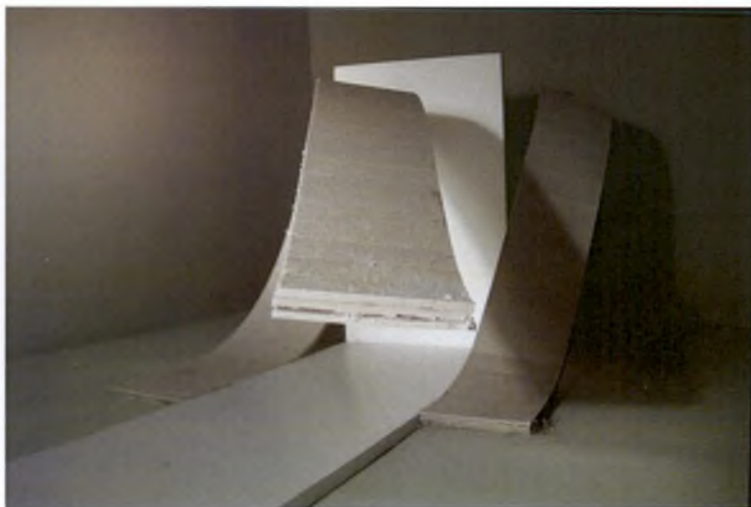

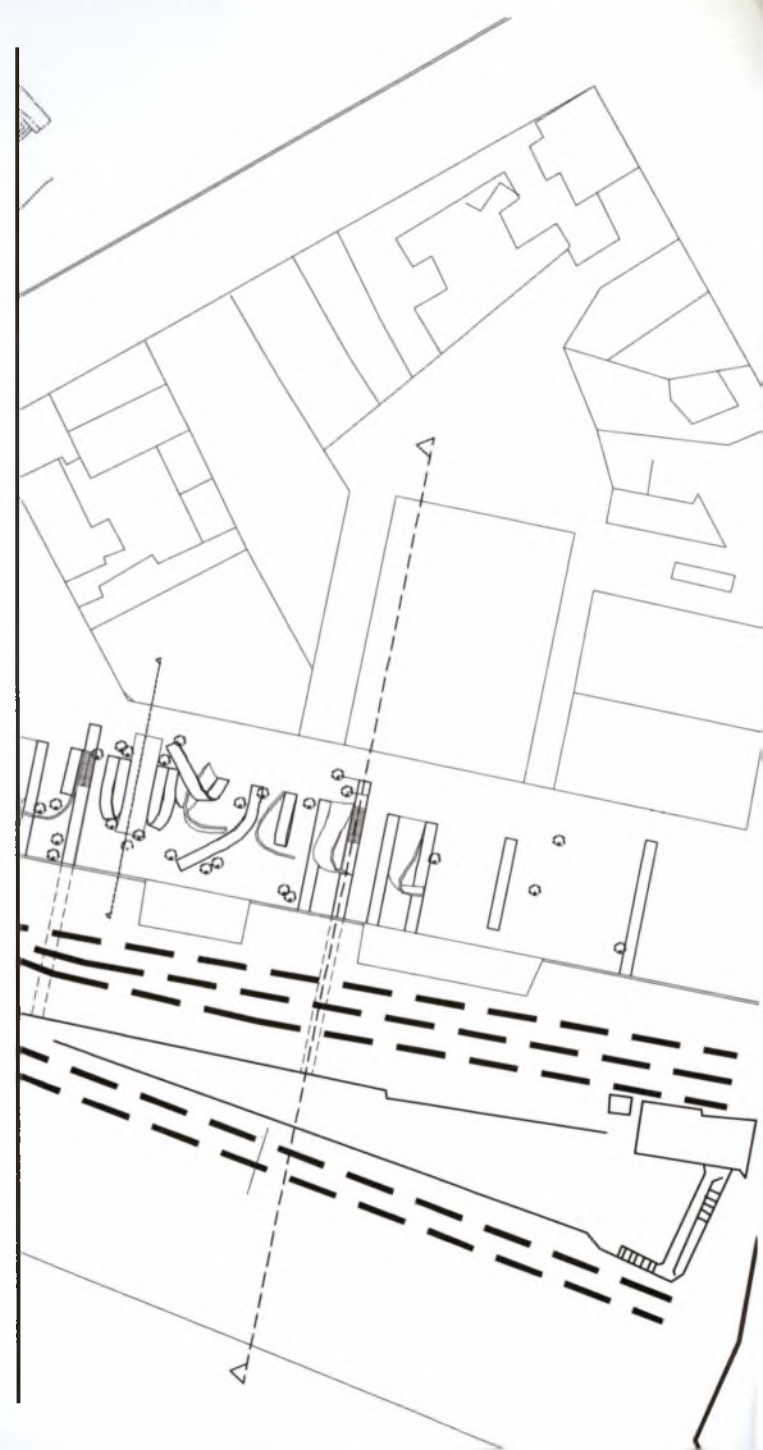
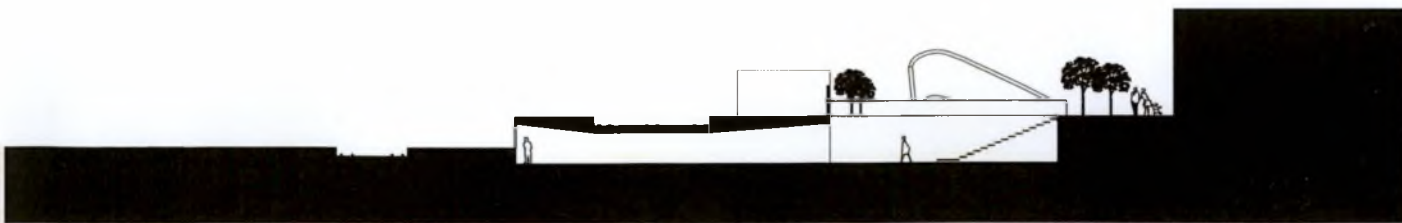
αναψυκτήρια

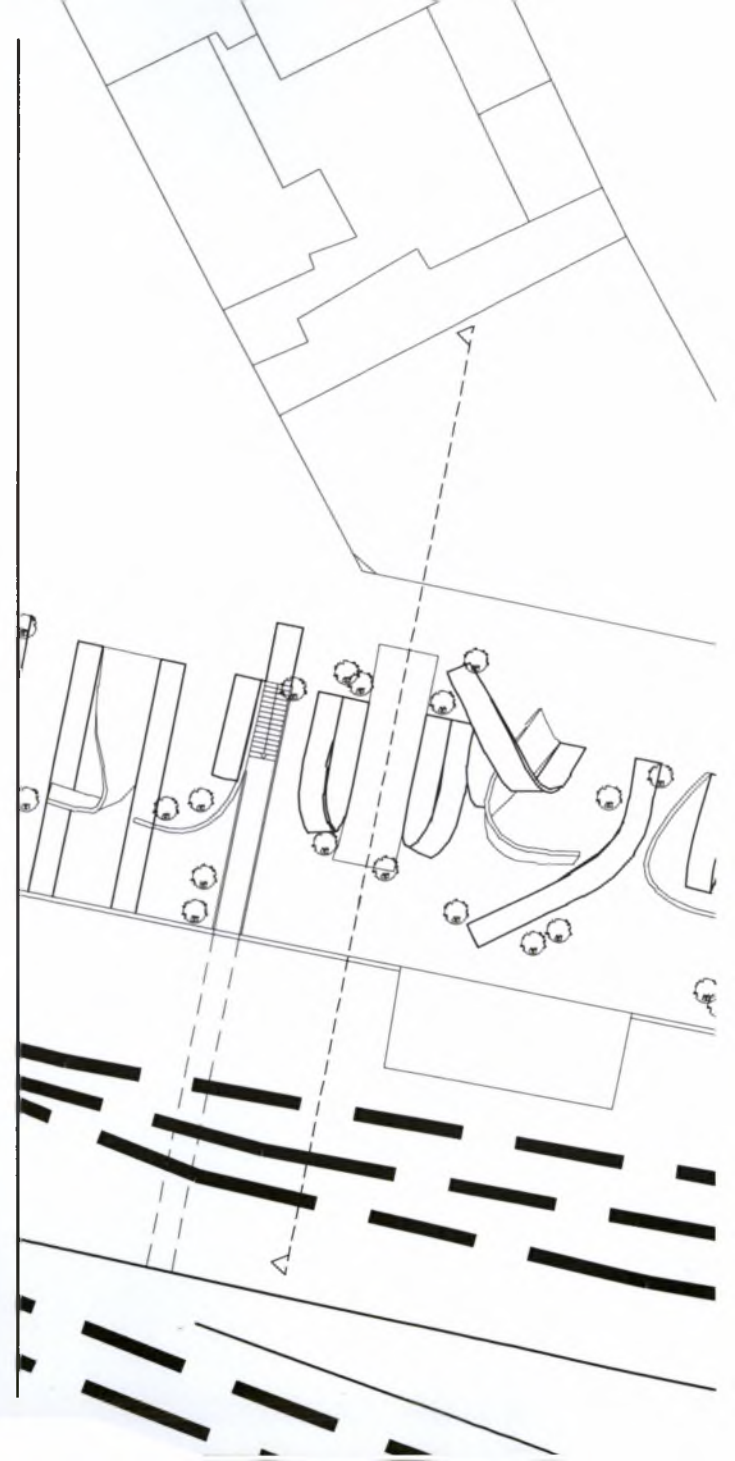
Χώροι επίδειξης_πασαρέλες

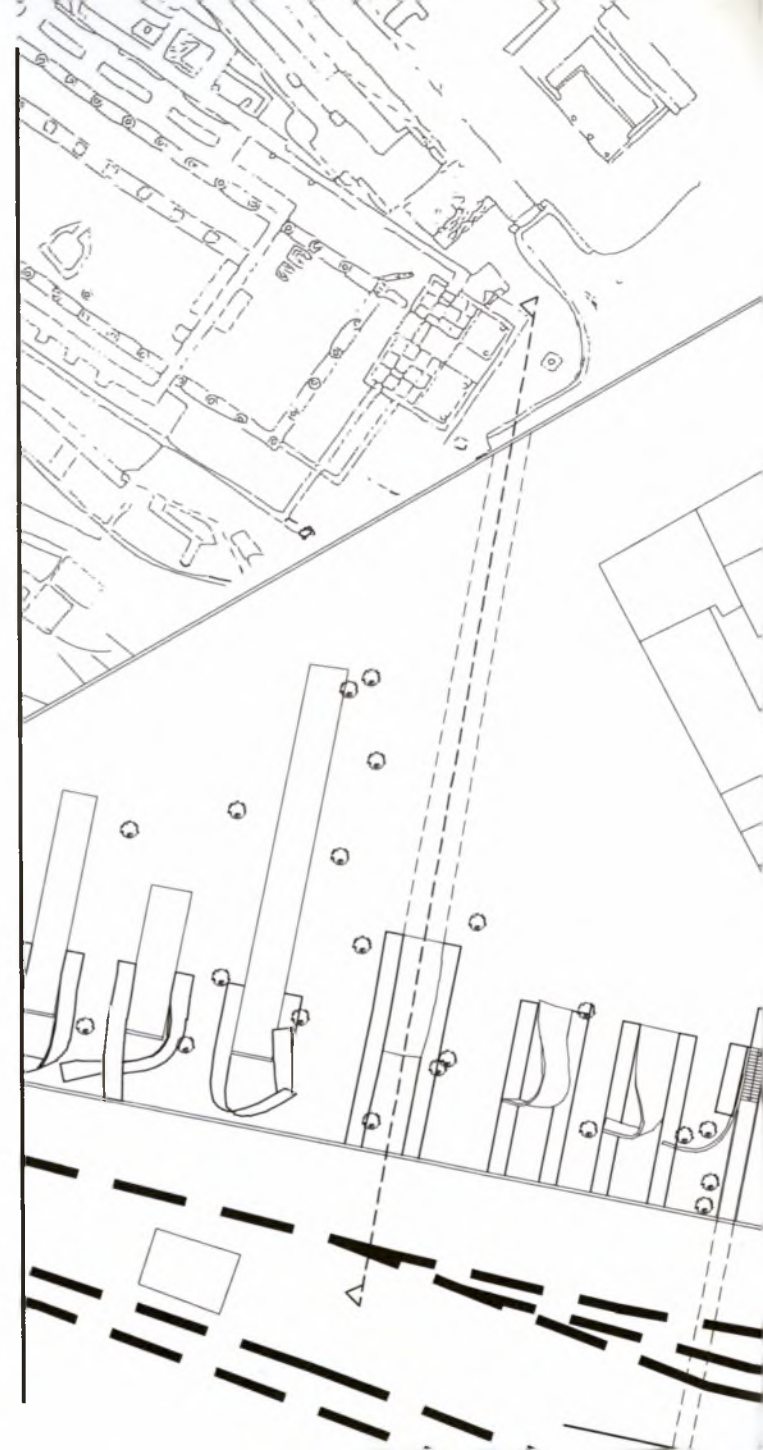
τομή στην υπόγεια σύνδεση
με τον σταθμό του Η.Σ.Α.Π.

τομή σε κάθισμα χαμηλότερης στάθμης

τομή στην είσοδο του Κεραμεικού

τομή στην σύνδεση με τον αρχαιολογικό
χώρο του Κεραμεικού

